
PLECHTIGE OPENINGSZITTING VAN HET HOF VAN BEROEP TE
BRUSSEL 1 SEPTEMBER 2020

*

TOESPRAAK VAN STAFHOUDER BART DE MOOR
TOT HET HOF EN DE STAGIAIRS DIE DE EED VAN ADVOCaat
AFLEGGEN

Bart De Moor – Stafhouder Nederlandse Orde Balie Brussel

Jubel.be i.s.m. Advocatennet.be, 1 september 2020.

Geachte mevrouw de Eerste voorzitter,

Geachte heer Procureur-generaal,

Geachte mevrouw de Hoofdgriffier,

(Dames en heren magistraten, dames en heren griffiers,)

(Geachte Confraters,)

Geachte stagiairs,

De organisatie van de plechtige zitting van eerder vandaag en van deze eedaflegging is niet eenvoudig geweest. Ik hoor het mevrouw de eerste voorzitter nog zeggen dat het haar wens was om deze, in de eerste plaats plechtige zitting ook nog gezellig te maken en ik dank haar en de Procureur-generaal en de hoofdgriffier en al wie zich heeft ingespannen om dit – in de mate van het mogelijke en met een beperkte deelname van toehoorders – op deze wijze die wij zien, te realiseren, onder tijdsdruk omwille van de nog recent gewijzigde veiligheidsvoorschriften.

Ik wens mij nu tot de stagiairs te wenden en hen voor een eerste keer in het écht toe te spreken. In de omstandigheden van nu is dit een privilege. Ik ben blij dat dit vandaag mogelijk is.

In zijn rede van begin deze namiddag heeft de heer Procureur-generaal tal van magistraten en andere toehoorders toegesproken. Hij heeft naast het brengen van de gebruikelijke vereiste informatie over de werking van het parket ook gewezen op mogelijke bedreigingen van de rechtstaat. Hij heeft dit treffend geïllustreerd met een waar verhaal over de individuele moed van een voorganger, procureur tijdens de bezetting van 75 jaar geleden, die weigerde om hand- en spandiensten te verlenen aan de bezetter, die burgers uit het verzet wou identificeren. Meer in het bijzonder wenste de bezettende macht lijsten te bekomen van de namen van veroordeelde personen, die de toenmalige procureur niet wou meedelen omdat hij daarmee namen van burgers uit het verzet zou onthullen...

De huidige Procureur-generaal heeft daarop gewezen op het actueel gevaar dat bestaat uit het aanleggen van lijsten van namen, gegevensbanken, hetgeen nu nog zoveel eenvoudiger is door de informatica, iets wat wij weliswaar in alle onachtzaamheid kunnen doen, onschuldig en nietsvermoedend, maar dat tot misbruik kan leiden.

Een en ander heeft alles te maken met de onafhankelijkheid van de advocaat.

Op dat vlak is een belangrijke taak weggelegd voor de juridische beroepen, niet alleen de magistraten maar zeer zeker ook de advocaten.

Dat was ook reeds zo tijdens de bezetting toen onze stafhouder Braffort zijn moed met de dood heeft moeten bekopen. De vergaderzaal van onze Balie is nog steeds naar hem genoemd.

Advocaten moeten volledig onafhankelijk zijn. Zij zijn het ook, in ons land, maar niet in alle landen, en de druk in de verkeerde richting is groot.

Het is belangrijk dat jullie als jonge advocaten bewust zijn van de kenmerkende eigenschappen van het juridisch beroep: bewust zijn van jullie onafhankelijkheid, bewust zijn van het belang om onafhankelijk en niet van het belang niet vooringenomen te kunnen denken, steeds rekening te houden met diverse meningen alvorens te vlug jullie een opinie te vormen.

De onafhankelijkheid van de advocaat maakt hem ook in zekere zin individualistisch. Dat is niet slecht. Individualisme is zeker geen beletsel om collectief te kunnen handelen, om te kunnen samenwerken.

Ik zou dit willen illustreren met een verhaal van de helaas overleden moraalfilosoof Koen Raes, professor aan de Universiteit van Gent.

Hij sprak over het individualisme van de motorrijders. Van motorrijders zegt men dat ze individualisten zijn. Nochtans ziet men ze vaak in groep rijden. Waarom, vroeg hij, rijden motorrijders zo vaak in groep? Ik was hem het antwoord schuldig en toen gaf hij het antwoord zelf: omdat het zo aangenaam is om in groep individualist te zijn!

Laat u niet meeslepen door hypes, door gangbare meningen, maar door morele regels. De rol van morele regels is dat men ze naleeft uit overtuiging van hun juistheid, niet omdat men tot de naleving gedwongen wordt zoals de procureur tijdens de bezetting, en niet omdat men er voordeel uit haalt.

Zo kom ik tot mijn boodschap van vandaag voor jullie, bij het begin van jullie carrière. Behoud uw onafhankelijkheid, ten opzichte van cliënten, van de overheid, ten opzichte van de pers... Blijf uw advocateneed getrouw dat u geen zaak zal aanraden of verdedigen die u niet naar eer en geweten gelooft rechtvaardig te zijn. Denk individueel en wees sterk in groep, verenig u met de andere advocaten, met de andere beoefenaars van de juridische beroepen, de magistraten, voor het behoud van de rechtstaat, en neem actief deel aan het balieleven in het belang van het beroep. Het juridisch beroep, van de advocaat én de magistratuur, leert u te nuanceren, oog en begrip te hebben voor diverse, andere standpunten.

Een laatste voorbeeld in dit verband hoort u voortdurend rondom u en leest u voortdurend in de pers: sommigen bestrijden de huidige vergaande veiligheidsmaatregelen; ze vinden het een aantasting van onze vrijheid als fundamenteel en grondwettelijk recht. Die vrijheid beschouwen zij als het hoogste goed. Anderen vinden eenieders gezondheid en welzijn het hoogste goed en aarzelen niet om de individuele vrijheden daar te doen voor wijken. De keuze is niet eenduidig; het antwoord niet mathematisch. Denk daarbij ook aan de effecten in de maatschappij op lange termijn en over onze landsgrenzen heen...

Het is met deze lichtinval dat u zich uw beeld dient te maken, van de eed die u aflegde en van ons beroep, en in deze optiek dat u de opleiding die u zult krijgen van de stageschool en uw stagemeeester dient te appreciëren, om tot de vaststelling te komen van de schoonheid en het belang van uw beroep.

Ik wens u allen een boeiende en bloeiende carrière toe en kijk er naar uit u nog vaak te ontmoeten. U bent meteen een volwaardige advocaat. Vergeet niet dat uw stafhouder er voor u is en u hem steeds kan aanspreken.

Ik dank u allen voor uw aandacht.
